

Отже, вивчення творчості для дітей Василя Сухомлинського – видатного педагога, мудрого вчителя, чудової людини – має важливе значення в сучасній початковій школі. У палкому серці письменника жила велика доброта і любов до дітей. Він не лише навчав їх, а й прищеплював кожному з них найкращі людські якості, виховував доброту, чуйність, людяність, патріотизм, любов до батьків, до людей і до рідної землі.

Список використаних джерел

1. Мовчун А. І., Варавкіна З. Д. Рідне слово. Українська дитяча література. Книга друга. – К. : Арій, 2007. – 656 с. : іл.
2. Савченко О. Я. Українська мова та читання : Підручник для 2 класу ЗЗСО (у 2-х частинах) : Частина 2 // О. Я. Савченко. – К. : УОВЦ «Оріон», 2019. – 144 с. : іл.
3. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню людину // Вибрані твори : У 5 т. – К., 1976. – Т. 2. – С. 149-416.

УДК 37.075.8+378.14

Савко Л. М.

магістр спеціальності 013 «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет

Фенцик О. М.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Сучасне суспільство характеризується інтенсивністю, швидкоплинністю інформаційного потоку та насиченістю медіа середовища. Учні початкових класів є активними споживачами медіапродукції, крім того, сучасні медіа мають значний вплив на виховання дітей, тому формування медіаграмотності молодших школярів для успішної адаптації, розвитку і саморозвитку у швидко змінюваному, перенасиченому інформацією світі є одним з важливих питань сьогодення. Нова українська школа покликана не лише підготувати дитину до життя в умовах сучасного інформаційного суспільства, але і навчити розуміти та усвідомлювати наслідки впливу медіа. Державні освітні документи[1,4] декларують важливість означеної проблеми, зокрема, у Державному стандарті початкової освіти і типових освітніх програмах закладено підґрунтя для формування медіа грамотної особистості учня.

Питання навчання медіаграмотності у початковій школі порушували у своїх дослідженнях такі вітчизняні науковці І.М. Наумук, І. Б. Іванова, А.Ю. Кожанова та ін.

Для розуміння медіаосвітніх процесів у незалежній Україні важливе значення має Концепція впровадження медіаосвіти в Україні, у якій зазначено, що «медіаграмотність – складова медіакультури, яка стосується вміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе та

спілкуватися за допомогою медіазасобів, успішно здобувати необхідну інформацію, свідомо сприймати та критично тлумачити інформацію, отриману з різних медіа, відділяти реальність від її віртуальної симуляції, тобто розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами, осмислювати владні стосунки, міфи і типи контролю, які вони культивують [2].

У початковій школі важливо навчити учнів критично сприймати інформацію, аналізувати, критично осмислювати і створювати медіа тексти. Так, Державний стандарт (мовно-літературна галузь) спрямовує вчителя на такі досягнення здобувача початкової освіти: взаємодіє з іншими особами усно, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та використовує її для збагачення свого досвіду. «Досліджуємо медіа» - це одна зі змістових ліній Типової освітньої програми [4] з української мови. Вона передбачає формування в учнів умінь аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати інформацію в медіатекстах та використовувати її, створювати прості медіапродукти. Результати змістової лінії «Досліджуємо медіа» конкретизовано для кожного класу. У процесі реалізації цієї лінії у здобувачів освіти на завершення циклу (1-2 класи) необхідно сформувати уміння сприймати прості медіапродукти, колективно обговорювати їх зміст і форму, визначати кому і для чого призначений медіапродукт, пояснювати зміст інформації в медіапродуктах, висловлювати свої думки з приводу прослуханих чи переглянутих медіапродуктів (коміксів, дитячих журналів, реклами), створювати прості медіапродукти (листівки, sms-повідомлення, фотоколаж тощо) з допомогою інших осіб.

Отже, на уроках української мови вчителю важливо звернути увагу на формування медіаграмотності, вчити дітей аналізувати, критично сприймати, використовувати медіа тексти для саморозвитку, а також створювати елементарні медіапродукти та презентувати їх.

Готовність вчителів до застосування медіа у педагогічній практиці ґрунтується на спеціальних знаннях і вміннях, зміст яких пов'язаний з основними базовими поняттями (медіа-засоби, медіа-середовище, медіа-грамотність, методи, методика і форми медіа-освіти) та орієнтований на показники компетентності вчителя й учнів до діяльності з медіа [3, 48-49].

Таким чином, медіаосвіта дає можливість відкрити великі можливості для розвитку дитини її потенціалу та здібностей. Саме з врахуванням можливостей медіаосвіти можна сприяти розвитку умінь орієнтуватися в сучасних інформаційних потоках та підвищення медіаграмотності школярів, а також розвитку критичного осмислення при сприйнятті різних видів медіатекстів.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. – 37 с.
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/>

3. Наумук І. М. Розвиток медіа-компетентності майбутніх учителів інформатики як необхідна умова до професійної діяльності / І. М. Наумук // матеріали ІІ Міжнародної науково-методичної конференції (3-4 грудня 2015 р., м. Суми): у 3 ч. Ч. 3. – Суми : видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. – 128 с.

4. Типова освітня програма для 1–2 класів закладів загальної середньої освіти. Київ, 2018. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

УДК:372.881.116.12

Хома О.М.

канд.пед.н., доц.,

Батрин Д.В.,

Спеціальність «Початкова освіта», освітній ступінь «магістр»,
Мукачівський державний університет, Україна

ПОЧАТКОВА ШКОЛА З ПОГЛЯДУ В. СУХОМЛИНСЬКОГО

Василь Сухомлинський належить до тих педагогів, які упродовж життя працювали над концепцією початкової школи, роллю вчителя в цьому процесі, застосуванні інноваційних методів навчання й виховання. Його педагогічні твори «Серце віддаю дітям», «Сто порад учителеві», «Народження громадянина» та інші стали не тільки вітчизняним, але й світовим надбанням. «Школа під блакитним небом» як творча лабораторія вчителя й учнів була унікальною. В ній діти вчилися міркувати, спостерігати за навколишнім світом, складали казки. Навчання у зв'язку з дослідженням за природою стало лейтмотивом і сучасної освіти. Що таке початкова школа з погляду В. Сухомлинського? Окремі тези.

Для В. Сухомлинського початкова школа – це «цілий період морального, інтелектуального, емоційного, фізичного, естетичного розвитку, який буде реальною справою, а не пустою розмовою лише за умови, що дитина живе багатим життям сьогодні, а не тільки готується до оволодіння знаннями завтра» [2, с. 100]. Навчання розглядається як важлива, водночас не єдина сфера духовного життя дитини. «Чим ближче я придивлявся до того, що всі ми звикли називати навчально-виховним процесом, тим більше переконувався, що справжня школа – це багатогранне духовне життя дитячого колективу, в якому вихователь і вихованець поєднані безліччю інтересів і захоплень. Навчання – це лише одна з пелюсток квітки, яка називається вихованням у широкому сенсі цього поняття. У вихованні немає головного і другорядного, як немає головної пелюстки серед багатьох пелюсток, що створюють красу квітки. У вихованні все головне – і урок, і розвиток різнобічних інтересів дітей поза уроком, і взаємовідносини вихованців у колективі» [2, с. 8].

Підкреслимо, що виховання особистості дитини, на думку педагога, можливе за умови розуміння її дитячого світу. «Діти живуть своїми уявленнями про добро і зло, честь і безчестя, людську гідність; у них свої критерії краси, у

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>